

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Табий монополиялар тўғрисида (янги таҳрири)

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади Ўзбекистон Республикаси томонидан табиий монополия субъектларининг фаолияти билан боғлиқ бўлган муносабатларни тартибга солишдан, шунингдек истеъмолчилар, давлат ва табиий монополия субъектлари манфаатларининг мутаносиблигини таъминлашдан иборатдир.

2-модда. Табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатлари

Табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатлари ушбу Қонундан ҳамда бошқа қонуни ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартнома ва Ўзбекистон Республикасининг табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатларидан бошқача қонунлар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қонунлар қўлланилади.

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

табиий монополия — товар бозорининг ҳолати бўлиб, унда технология хусусиятлар тўғрисидаги табиий монополиялар (ишлар, хизматлар) турларига (будан буён маънода) товарлар деб юритилади) бўлган талабни қондиришнинг рақобатли шартларини яратиш мумкин эмас ёки иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ эмас;

табиий монополия субъекти — табиий монополия шартномада товарлар ишлаб чиқариш (реализация қилиш) билан боғлиқ бўлган ҳужжатли юритувчи субъект (юридик шахс);

истеъмолчи — табиий монополия субъекти ишлаб чиқарилган товарни олаётган қармоқнинг ёки юридик шахс; умумий эркин фойдаланиладиган электр ва почта алоқаси хизматлари — электр ва почта алоқаси хизматлари бўлиб, фойдаланувчиларга бу хизматлар кўрсатишни рад этиш мумкин эмас ҳамда улар электр ва почта алоқасининг бошқа хизматларидан фойдаланишга ўзгартириши шунинг мумкин эмас.

4-модда. Табиий монополия субъектларининг фаолияти давлат томонидан тартибга солиш

Куйидаги соҳаларда табиий монополия субъектларининг фаолияти давлат томонидан тартибга солинади: нефть, газ, конденсат, табиий газ ва кўмир қазиб чиқариш; нефть, нефть маҳсулотлари ва газни қувурлар орқали транспортировка қилиш; электр ва иссиқлик энергиясини ишлаб чиқариш ва узатиш; темир йўлларда ташин; умумий эркин фойдаланиладиган электр ва почта алоқаси хизматлари; сув қувурлари ва канализация хизматлари.

Портлар ва аэропортларнинг хизматлари ҳам давлат томонидан тартибга солиниши шарт.

Куйидаги табиий монополия субъектлари фаолиятини давлат томонидан тартибга солишга ҳисобланади:

Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси; Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси ваколат берган орган (будан буён маънода ваколатли орган деб юритилади).

6-модда. Табиий монополия субъектлари фаолиятини тартибга солиш

Табиий монополия субъектлари фаолиятини тартибга солиш давлат органи томонидан муайян табиий монополия субъектига нисбатан ушбу Қонунда ва бошқа қонуни ҳужжатларида назарда тутилган тартибга солиш усуллари қўлланилади.

Табиий монополия субъектлари фаолиятини тартибга солиш бўлими (реализация қилинаётган) товарлар сифатини ошириш ва уларга бўлган талабни қондиришдаги рақобатли турларнинг роли ҳисобга олинган ҳолда унинг фаолиятини таҳлил қилиш асосида қабул қилинади. Буни сарф-харajatларнинг қанчалли асоси эканлиги баҳоланади ва қуйидаги тартибга солинади:

товарлар ишлаб чиқариш (реализация қилиш) қилинади, шу жумладан иш ҳақи, хом ашё ва материаллар қиймати, қўшимча харajatлар; солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар;

асосий ишлаб чиқариш воститаларининг қиймати, уларни такрор ишлаб чиқариш учун талаб этиладиган инвестицияларга бўлган эҳтиёж ҳамда амортизация ажратмалари;

товарлар турли нархларда (тарифларда) реализация қилиниши эҳтимолидан қўйилаётган фойда;

истеъмолчилар турли гуруҳларининг товарлар ишлаб чиқариладиган жойдан олиниши; ишлаб чиқариладиган (реализация қилинаётган) товарлар сифатининг истеъмолчилар талабига мувофиқлиги; давлат доминирулиги ва давлат ерданининг бошқа қоралари.

Муайян табиий монополия субъектининг фаолиятини тартибга солиш усуллари қўлланилади.

7-модда. Нархларни тартибга солиш

Табиий монополия субъектлари фаолиятини тартибга солиш ваколатли орган томонидан амалга оширилади.

Товарларга нархлар (тарифлар) белгилаш учун табиий монополия субъектлари Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси белгиланган тартибга солиш ваколатли органига нархларнинг (тарифларнинг) лойиҳаларини ҳамда улар бўйича ҳисоб-китобларни тақдим этилади.

Табиий монополия субъектлари томонидан улар қўйи киринида камидан ун беш қўйи аввал омавий ахборот воститаларида эълон қилинади.

8-модда. Хизмат кўрсатилиши шарт бўлган истеъмолчиларни аниқлаш

Табиий монополия субъектлари томонидан хизмат кўрсатилиши шарт бўлган истеъмолчиларни аниқлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси томонидан амалга оширилади.

Табиий монополия субъектлари фаолиятини тартибга солиш ваколатли органига қўйидаги қонунларнинг назорат қилинади:

амалга оширилиши натижа-сида табиий монополия субъекти ушбу Қонунга мувофиқ асосий воститаларга нисбатан тартибга солиш қўлланиладиган, товарлар ишлаб чиқариш (реализация қилиш) учун мўлжалланган асосий воститаларнинг бир қисмига нисбатан мулк ҳуқуқини ёхуд уларга эгаллик қилиш ва (ёки) улардан фойдаланиш ҳуқуқини ҳужжатли юритувчи бошқа субъектга ўтказиладиган битимлар устидан, агар бундай асосий воститаларнинг баланси қиймати табиий монополия субъекти ўз капитали қийматининг ўн фоизидан ортиқ бўлса;

истеъмолчиларга реализация қилинадиган товарлар ҳамда бўйича шартномаларга риоя этилиши устидан;

товарлар нархини чиқариш ҳамда нархлар (тарифлар)ни қўллаш тартибига риоя этиши устидан;

табиий монополия субъектларининг тартибга солиш этилиши, қайта тартибга солиниши ва тартибга солиниши устидан.

Ушбу модда иккинчи қисмининг иккинчи ва учинчи қисмларида кўрсатилган ҳаракатларни амалга ошириш учун табиий монополия субъекти монополияга қарши давлат органига тегишли ахборот ҳамда бундай ҳаракатларни амалга оширишга розилик сўраб илтимоснома тақдим этиши шарт. Илтимосномани кўриб чиқиш тартиби, бундай ахборотнинг мазмуни ва уни тақдим этиш шаклига доир талаблар қонуни ҳужжатлари билан белгиланади.

Агар илтимосномада баён қилинган ҳаракатлар салбий оқибатларга олиб келиши мумкин бўлса, шунингдек аризачи барча зарур ҳужжатларни тақдим этишга розилик берган бўлса, монополияга қарши давлат органи тақдим этишга ҳақлиқ.

Монополияга қарши давлат органи илтимоснома олинган кундан бошлаб ўттиз кундан кечиктирмай ўз қарори тўғрисида аризачига ёзма равишда хабар қилиши шарт.

Монополияга қарши давлат органи аризадан кўшимча ҳужжатлар сўраб олишига ва ба-шарти, бундай сўров илтимос-нома олинган кундан эътиборан ўн беш кундан кечиктирмай уни кўриб чиқиш муда-ти узайтирилганлиги тўғрисида хабарнома билан бирга-лиқда аризачига юборилган бўлса, илтимосномани кўриб чиқиш муда-ти узайтириш-га ҳақлиқ.

Агар илтимосномани кўриб чиқиш муда-ти тугаган, моно-полияга қарши давлат органи-нинг жавоби олинмаган бўлса ёки илтимосномани қондириш-га мувофиқ эмаслиги аризачи суд-га муурожаат этишига ҳақлиқ.

10-модда. Монополияга қарши давлат органининг табиий монополия субъектларининг фаолиятини тартибга солиш ваколатлари

Монополияга қарши давлат органи:

давлат томонидан тартибга солиш ва назорат амалга ошириладиган табиий монополия субъектларининг Давлат реестрини тузиши ва юртимда;

ушбу Қонунга риоя этилиши учун ваколатли доирасида назорат қилиши;

қонуни ҳужжатларининг бу-зилмиш фактлари юзасидан ўз ваколати доирасида қарорлар қабул қилиши;

табиий монополия субъект-ларига бажарилиши мажбурий бўлган кўрсатмалар юбориши;

табиий монополия субъекти-га жарима солиш тўғрисида-ги қарорларни қабул қилиши; маҳаллий давлат ҳокимияти органига бажарилиши маж-бурий бўлган улар томонидан ушбу Қонунга этил зарда қабул қилинган ҳужжатларни бекор қилиш ёки ўзгартириш тўғрисидаги кўрсатмаларни юбори-ди;

ушбу Қонунни қўллаш ёки бузиш билан боғлиқ бўлган ишларда судга даъво ва ариза билан муурожаат этиш ҳамда ишлар судда кўриб чиқиладиган-да қатнашиши.

11-модда. Табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжат-ларини бузганлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш

Монополияга қарши давлат органи ўз ваколати доирасида юридик шахслар, шу жумла-

дан чет эл юридик шахслари, давлат бошқаруви органилари ва маҳаллий давлат ҳокимияти органилари томонидан табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатларини бузганлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиши.

Табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатларини бузганлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш учун ўзи ўтказган текширувларнинг материаллари, ҳужжатли юри-тувчи субъектлар, давлат бош-қаруви органилари, маҳаллий давлат ҳокимияти органилари-нинг аризалари ҳамда проку-ратура тақдимномалари асос бўлади.

Табиий монополиялар тўғрисидаги қонуни ҳужжатларини бузганлик тўғрисидаги ишлар бир ой муда-тига кўриб чиқилади.

Кўриб чиқиладиган ишлар юзасидан қарор ҳужжатли юри-тувчи субъект ёки бошқаруви органининг вакиллари ҳозир-лида, шунингдек манфаатдор шахсларнинг иштирокида қабул қилинади.

Ишни кўриб чиқиш нати-жалари юзасидан монополияга қарши давлат органининг қаро-ри (қўрсатмаси) ўз қабул қилин-ган кундан эътиборан беш кун-дан кечиктирмай манфаатдор тарафларга жўнатилади ҳамда унда белгиланган муда-тиларда ижро этилиши шарт.

12-модда. Табиий монополия субъектларининг фаолиятини тартибга солиш ваколатлари

Монополияга қарши давлат органи зиммасига юзасидан ва-зифаларини бажариш мақсадла-рида унинг мансабдор шахслари маҳаллий давлат ҳокимия-ти органиларида, шунингдек табиий монополия субъектла-рида мавжуд бўлган табиий монополия субъектлари фаолиятига тааллуқли маълу-мотдан монеликсиз фойдалани-ш ҳуқуқига эга бўлади.

Табиий монополия субъект-лари, маҳаллий давлат ҳокимия-ти органилари монополияга қарши давлат органининг тала-баига биноан монополияга қарши давлат органи ушбу Қо-нунда назарда тутилган вази-фаларини амалга ошириши учун зарур бўлган ҳужжатлар-ни, тушунтиришлари ва бош-қа маълумотни ёзма ёки оза-ки шаклда тақдим этишлари шарт.

Монополияга қарши давлат органи томонидан ушбу мо-ддага асосан олинган, тижорат сири бўлган маълумотлар ош-кор этилиши мумкин эмас.

13-модда. Табиий монополия субъектларининг фаолиятини тартибга солиш ваколатлари

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

14-модда. Табиий монополия субъектларининг ҳуқуқлари

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга солиш ваколатли органига қарши давлат органи ушбу Қо-нунда назарда тутилган вази-фаларини амалга ошириши учун зарур бўлган ҳужжатлар-ни, тушунтиришлари ва бош-қа маълумотни ёзма ёки оза-ки шаклда тақдим этишлари шарт.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Табиий монополия субъект-лари фаолиятини тартибга соли-ши жорий этиш, ўзгартириш ёки бекор қилиш масалалари да-влат органига қарши давлат органига тақдим қилинади.

Шу кунларда юртимизда Япония маданияти кунлари ўтказилмоқда. Шу муносабат билан Миллий матбуот марказида Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Киоко Накаяма хоним маҳаллий ва хорижий журналистлар учун матбуот анжумани ўтказди.

ЯПОНИЯ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

— Мамлакатингизга келганимга ҳали кўп бўлгани йўқ, — деб гап бошлади элчи Ўзбекистондан олган дастлабки таассуротлари билан ўртоқлашар экан.

— Қисқа вақт ичида мен ўзбек дўстларимнинг маданияти, урф-одати ҳамда миллий қадриятлари билан яқиндан танишишга муваффақ бўлдим. Ҳозир бу ерда ўзимни ватанимда юргандек ҳис қиламан. Чунки юртингизда барқарорлик ва оқилолликнинг қарор топгани, айниқса, халқингизнинг гўзал турмуши, очиқ кўнгиллиги-ю меҳмондўстлигини кўрган ҳар бир хорижий бейихтиёр ўзини шу тупроқ фарзандидек ҳис қилади.

Элчи хоним кунни кеча Тошкентда бошланган ва 2 октябргача

ХОНАДОНЛАРГА ТАБИЙ ГАЗ

Амударё туманида аҳолини тоза ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Кунни кеча туман ҳудудига «Газли-Нукус» марказий трассасидан қарий 20 километр узунликта газ қувури тортилди.

А. ИСКАНДАРОВ, ЎЗА мухбири.

“БОИНГ”НИНГ ХАДАЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишини қўллаб-қувватлаш “Умид” жамғармаси йўлланмаси билан бугунги кунда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция, Япония ва Италия каби давлатларда 600 дан зиёд йилгитқиз 30 дан ортиқ мутахассислик бўйича тахсил оляпти.

Кунни кеча Тошкент аэропортида “Ўзбекистон ҳаво йўллари” Миллий авиакомпаниясининг Америка Қўшма Штатларининг Сител шахридан янги “Боинг-757” самолётининг олиб келинишига бағишланган маросимда “Боинг” авиакомпанияси томонидан “Умид” жамғармасига элик минг АҚШ долларига тенг банк чеки топширилди.

Юқоридagi тақдим этилган маблағ Ўзбекистон ёшларининг ривожланган чет давлатларнинг нуфузли олий ўқув юртиларида таълим олишини ташкил этиш учун сарфланади.

ЎЗА.

ЗАМОНА ЙЎЛЛАРИ

Аҳмад Фарғоний ҳазратлари юбилейи кунлари Кувага йўлимиз тушди. Гулпоноздор камаланинг тирик парчасида икки қанотда парвоз бизни кўча Кўб Шайхристон олим кириди. 1 минг 700 метр масофада тикланган Шайхристон деворлари турган бир қадалик чегара. Мозий-иштирокчилар шабаласи юза уради. Обод бўлган Шайхристон Фарғоний юксалик турдирилди. Гурас-гурас одамлар зийратга келди. Очилган кўча деворлар елкасида болақайлар жаннат фаршталаридай чопқилди ўйнаб юрадilar. Бу қадим шаҳарда бир замоналар ҳаёт қайнаган. Улуғ мутафаккир олим шу торғина, ораста қўнқулардан савлат тўкиб ўтган. Пастак томли уларда балки шам, балки қорчиқор ёғусида буюк асарларини битган. Дунё илми ҳикмати казинасини бойитган. Ути ўчмай қолган тошу-чоқларда яримчала ёнган ўтинлар қолгани, шаҳар озодалгини таъминловчи сопол қувурларни кўриб ҳайратга тушурган. Инсон Аллоҳнинг озода жомалига покиза юрак, пок руҳ, пок вужуд билан интилан: Атрофини обод қилган. Мана бу обморхонада шол сақланган экан. Яримчала ёнган шол бошқорчи сочилиб ётди. Елмаган бошқорлар халтачаларга солиб қўйилган. Деворларда, кат ўрнида ишлатилган супаларда оловнинг «қоратилари» кўрми бор. Чингизхоннинг қатта ўгли Чингизтоғ Кўвага боқин қилиб, ёндириб, чопиб, шаҳарнинг қулини қўққа соғурган экан. Искандар Мақдулни ҳам бу масканга лашкар тортиб келган. Топилган найза учлари кўча Куванинг ёши 3-4 минг йилларга боришидан далолат бераркан.

рўзларда туман аҳли бу кутлуғ сайилтоҳта ошиққан.

Бу манзараларни кўрган, ҳал-ёлга чўманган. Кўнгли равшан одамлар ўз Ватанини обод қилиб, буюк ишлари билан ўз халқи номини абалыятга дахлдор қилар экан. Бироз ўз халқи, миллатини озодалгини ёруғ йўлга бошлаб, эл-улус учун эркинлик, ҳурият тимсолига айланаркан. Юртининг жаннатга айлантираркан.

Бирозлар эса ҳудо берган истеълодини эъзуликка эмас, қабохатта, жаҳолатта сарфлаб, ўтган йўлларда кўз ёшлар, вайронлар, бойқушлар қичқирғи қолар экан.

Босқин ва қирғинлар, урушлар, низолар, ижтимоий мо-жаролар халқни хонаварин этган, мамлакатини таназузлга, ўпқонларга тортиган.

Қайси халқда бўлиниш, гу-руҳбозлик, озги олалик бўлса, мамлакат тепасида ёркин, буюк шахслар турмаца, охир-оқибат уша халқ ҳалғида ёруғлик бўлмади, миллат сифатида ўзини ўнглаб, оёққа туриши, юзлаб миллатлар саногиди яшаб қолиши амри маҳолдир.

чиқди...

Қадим Булғористоннинг масжидлари пештоқда ҳаёт гилдираги рамиз йўлган. Масжидлар буюк маърифатхо-на бўлиб, одамларни покла-ган, инсоният зақоси билан яратилган дунёвий, диний, техникавий китоблар унда ас-ралган. Хулосининг уйи муқад-дас ҳисобланган, уруш ва қир-ғинларда, қонқуларда одам-лар унда паноҳ топишган.

Юрак ютиб баскида қириб, бирова озор бермоқ ёки унга ўт қўймоқ, ёхуд қурол-аслаҳа сақламоқ, гуноҳи азим ҳисоб-ланган. Ҳаёт гилдираги бор бу масжидлар наҳот ва маъ-навий бешиги ҳисобланган.

Тақдир тақозоси билан Гитлер Германия давлати теп-пасига келган, худди шу «ҳаёт гилдираги» рамиз — ажал ва қирғин тамғасига айланиб, дунё мамлакатлари йўллари-дан ўлим вафоси бўлиб ўтди. Инсоният бошига беҳад қайғу-мушибат, худди қилди-раги содди. Ҳаёт гилдираги — улим гилдирагига айланиб, унинг мудиҳи ломдиди 50 миллион-дан зиёд одамзот қирилди.

Демак, бироз ҳаёт пайгам-бари, бироз эса ажал дажжол-ди экан-да!

Ойдин ҲОЖИЕВА, Ўзбекистон халқ шоири.

ЖАЛҚ МЕХРИ — ДАРЁ

«Яхши куннинг садағаси кетсан», дейди кексаларимиз дорилмомон кулларида шукронасини изхор этар экан. Йилдан-йилга янги ағзалар билан бойиб борётган Муस्ताқиллик байрами халқимиз ҳаётида энг улуг, энг азиз кун бўлиб қолди. Бу йилги тантаналар ана ҳам ушқоқлик ва ҳам жиҳадликка ўтди. Зеро, утган бир йил биз учун энг олий нёмат — Тинчлик, барқарорлик эканини яна бир бор тасдиқлади, халқимиз эса бу кунларни асраб-авайлаш учун янада ақил ва яқин бўлиш, доимо ҳужум ва оғоҳ туриш лозимлигини тўлароқ англаб етди. Республикамининг турли бурчақларидан келган хатларда ана шундай кайфият акс этган.

«Мамлакатимизда, айниса, Тошкент шаҳрида қурилган иморатлар, Асаба ва Самарқанддаги автомобиль заводлари, Бухородаги нефть қайта ишлаш ва бошқа қурилишларини қўриб, диллимиз шод бўлмоқда. Бу ишларни қисқа муддатда амалга ошириш учун қатта куч, мустаҳкам ирода ва юксак ақд керак» — деб ёзади уш ташкилотнинг раҳбарлари.

Энг улуг, энг азиз

лоғидан Қурбонали Бўтаев *Насодини тортиб жаҳонни, Қўни қилиб қозоғу Қирғизистонни, Йўлаа солиб тоғиғу Афғонистонни, Дўнға танибдиғиз Ўзбекистонни,* деб ёзади.

Маълумки, 1999 йил мамлакатимизда Аёллар йили, деб эълон қилинган. Бундай юксак эътиборга хотин-қизлар ҳар жаҳда ўз фаоллиқлари билан жавоб қайтармоқдалар. Оқсоч онахонларнинг чин кўнгилидан айтган дуолари, яратиб ишқи билан ёнаётган аёлининг қалб ҳарорати, дурқун қизлар, ишчан сингилларимизнинг боқира туйғуларига, гайрат-шижоватлари овоз юртимизнинг шахдам одимларига мадал бўлмоқда. «Ўзбекистоннинг мен каби миғилла юз ёш билан юзлашган духов моомолари бор экан, ҳеч қандай ёмон кучлар тинчликимизга ва мустақиллигимизга таъвоуз қила олмайди. Аввало, Оллоҳ, сўнгра бизнинг дуоларимиз қўлайди», деб ёзади Қарши шаҳридан Иқбол мома Фисова. Етти фарзанднинг онаси, Самарқанд туманидаги «Ғалаба» жамоа ҳўжалигида яшовчи нафақдор Қанот Шарипова истиқлол йилларида уларга жували олдани эришган ютуқларидан баҳраманланаётган.

Мамлакатимизда, айниса, Тошкент шаҳрида қурилган иморатлар, Асаба ва Самарқанддаги автомобиль заводлари, Бухородаги нефть қайта ишлаш ва бошқа қурилишларини қўриб, диллимиз шод бўлмоқда. Бу ишларни қисқа муддатда амалга ошириш учун қатта куч, мустаҳкам ирода ва юксак ақд керак» — деб ёзади уш ташкилотнинг раҳбарлари.

«Мамлакатимизда, айниса, Тошкент шаҳрида қурилган иморатлар, Асаба ва Самарқанддаги автомобиль заводлари, Бухородаги нефть қайта ишлаш ва бошқа қурилишларини қўриб, диллимиз шод бўлмоқда. Бу ишларни қисқа муддатда амалга ошириш учун қатта куч, мустаҳкам ирода ва юксак ақд керак» — деб ёзади уш ташкилотнинг раҳбарлари.

«Мамлакатимизда, айниса, Тошкент шаҳрида қурилган иморатлар, Асаба ва Самарқанддаги автомобиль заводлари, Бухородаги нефть қайта ишлаш ва бошқа қурилишларини қўриб, диллимиз шод бўлмоқда. Бу ишларни қисқа муддатда амалга ошириш учун қатта куч, мустаҳкам ирода ва юксак ақд керак» — деб ёзади уш ташкилотнинг раҳбарлари.

Х. САТТОРОВ.

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

ШАРТНОМА БЕКОР ҚИЛИНДИ

Тошкент туманида истиқомат қилувчи фуқаро М. Сулаймоновнинг тахририятга ёзган мактубида «Ғишт-қўриқ — Юнусов» йўналишидаги автобус қатновидидаги камчиликлар ҳақида сўз борарди. Унда мактуб муаллифи ҳайдовчилар ўз хоҳишларига иш тутишлари, йўл ҳақини олтига олаётганликлари, шу билан бирга йўловчиларга қўп муомалада бўлаётганликларидан шикоят қилган.

«Ўзавтортранс» Тошкент вилояти йўловчилар ташвиш автотранспорти концернини бошқарув раиси жаноб М.Каримовдан юқоридаги арзнома бўйича жавоб хати олинди. Унда таъкидланганича, ҳақиқатан ҳам, ҳатта қўрсатилганидек, мазкур йўналишда қатнайдиган автобус ҳайдовчилари йўловчиларга нисбатан қўп муомалада бўлиши, кира ҳақини олиши ишларига бегона шахслар жалб қилинганлиги, кира ҳақи нотўғри олинаётгани ва автобуслар нархнома жалвалари билан таъминланмаганлиги каби бир қатор камчиликлар аниқланди.

Даврон АХМАД олган сурат.

МАНФААТДОРЛИК БОР ЖОЙДА

Паркент туманидаги помидорчи қайта ишлаш корхонаси деҳқонлар ишини енгилаштириди. Мазкур корхонада ҳозирда 30 дан зиёд қишлоқ ёшлари икки сменада меҳнат қилишмоқда. Бир кунда 60-70 тонна помидор қайта ишланиб, 5000 литрдан зиёд томат пастаси ишлаб чиқаришмоқда.

Даврон АХМАД олган сурат.

Хотира

Яқинда Японияда чоп этилган «Маркази Осиёга саёхатнома» номли пикетда чиройли безалган, рангли суратларга бой китоб қўлимизга тушиб қолди. «Саёхатчиларга қўлланма» шаклида тартиб берилган китобда Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон Республикаларининг кечяги ва бутунги кўнига онд тарихий маълумотлар, олин моҳиятда бизга етиб келган мейморий ёдгорликлари обидаларининг суратлари киритилган.

САҲОВАТ ОРОЛИ

Бу ўзига ҳос «саёхатнома» лани арақабд Ўзбекистонга бағишланган бўлишига «Тошкент шаҳри» Жалли Султонов» деган ёзувлар ва шарҳимизда «Фозил ота қабристонидан олинган суратларни қўриб қизиқшимиз орди.

ХАТ ОРТИДА ИНСОН БОР ШИКОЯТ ҲРГАНИЛДИ, КЕЙИН-ЧИ?

Аслида ҳам шундай эди. Шифононага ақратилган дори-дармонларнинг бир қисми беморларга келмаётгани, шифокорлар олдидан сирт, йод сингари олти турдаги молдани қўлдан сотиб олиб ишлатибларини ҳақиқат эди. Ва ана шайх соғлиқни сақлаш бўлимидаги айрим мансабдорлар, поликлника ҳудудига қорасини қўрсатгани ҳудда мазкур шифонона қўлимларни қотори ойллик иш ҳақи олаётгани ҳам бор гап эди.

Нихот, адолатчилик чўқур илдиз отан бор мажорига Андижон шаҳар ҳокими Абдуллоҳ Собиров аралашди.

«Кўпчилик ёмон битта одам яхши бўлмайди, — масалани кўндалан қўйдим ва поликлника бош шифокорининг «фазилатларини» бармоқ буюки санашга ўтган соғлиқни сақлаш бўлими мудирига, — раҳбар дегани одамлар орасида юрди, архонли ўрғанди, оғриқ нуқталарга малҳам қўлиди. Ҳозирги одамлар етти-саккиз йил наридаги одамлар эмас. Уларнинг оғти, ишти муросабати ўзгарди. Ҳозиргилар ноҳақлик билан чиқса олайди. Сен менга тегма, мен сенга тегмайман, қарибди муросабатим қўпмоқда. Иш текис, равон келатган жойда раҳбарнинг келай йўқ.

«Андижон почтаси» хиссалорда жамиятига ўтказилган текширишларда шу нарса маълум бўлдики, бу ерда ҳам арзиз ва шикоятларни ҳисобга олишти панжа орасидан қаралмоқда. Мансабдорлар ҳар бир хат-хабар ортида инсон тақдирини эътиборини қўйишга унутиб қўймоқдалар. Бу ерда ҳатто арзизларни рўйхатга олиш дафтарга юритилмади, текширишлар сифатсиз, бир ёқлама ўқазилмоқда. Шу йил Оқуноб-бев почта шаҳобчаси раҳбари Абдуқодировнинг жамият мулкисини талон-тароҳ қилиётганлиги, унинг ноқонуний ҳатти-ҳаракатларини тўғрисида арзиз келиб тушган эди. Уни қўриб чиқиб нарса ўринбосари Д. Омонова тошириди.

А. АБДУБАННОПОВ, Э. УСМОНОВ. СУРАТДА: Хотира-музей Жалли Султонов.

Шифобахш сувлар маскани 1946 йилда юз берган. Геологлар Чортоқ юртида нефть қатламлари бўлса керак, деган тахминлар билан қидирув ишлари олиб боришди. Кутилган нефть ўрнига ер қарийдан инсон саломатлиги учун зарур бўлган нессик, тахир, шўр сув қатла босим билан фавворалек отилиб чиқди. Бу сувлар тарқатишда йод-бромли, хлорид-натрий-кальцийли минерал моддаларга бой нессик сувлар, хлорид-сульфит-натрий-кальцийли минерал моддалари кам сувлар мажмуи эди. Улар ёрдамчи сурункали буюм оғриклар — полиартрит, артроз, облитерацияловчи эндоартерит сингари суяк-мускул, нерв системаси, терик касалликлар билан оғриган беморларни мурувфаққиятли даволаш мумкинлигини Семашка номидаги курортология ва физеотерапия илмий-текшириш институти ходимлари аниқлашди ва даволаш усулларини ишлаб чиқиб борасида улкан илмий-тадкиқот ишларини амалга оширишди.

Х. ЛАТИПОВ, ОЛИМ.

ТЕННИС ЮЛДУЗЛАРИ ТОШКЕНТТА ОШИҚМОҚДА

11-18 сентябрь кунлари пойтахтимиздаги «Юнусобод» спорт мажмуида Президент кубоги учун навбатдаги аънавий халқаро турнир бўлиб ўтади

Миллий мустақиллигимизнинг эндигина саккиз йиллигини нишонлаган Ўзбекистонда теннис спортининг оммавий турига айланди. Хозирда катта ракетка ва сариқ рангдаги коптук республиканинг барча вилоятларида минглаб кишилар учун одатдаги нарсга бўлиб қолди. Тошкент, Андижон, Фарғона, Наманган, Урганч, Термиз ва бошқа шаҳарлардаги мухташам теннис кортлари сайёрамиздаги етакчи спорт марказларини ҳам бешаши мумкин. Албатта, бу тасодиф эмас. Чунки теннис шахсининг

нафақат жисмоний, балки маънавий камолотига ҳам ёрдамлашади. Шу боис ҳам у спортнинг оммавий умумхалқ тури бўлиб қолаверади.

Президент кубоги халқаро турнирининг дунёдаги энг йирик теннис мусобақаларини бирлаштирган ATP-Tour туркумига кирганига ҳам уч йил тўлмоқда. Маълумки, ҳозирда ATP-Tour тамгаси остида жами 77 та мусобақа ўтказилади. Улар йил давомида асосан дунёнинг 34 мамлакатидан бўлиб ўтади. Биргина АКШда 18 та, Германияда 7 та, Франция ва Италияда 4 тадан ана шундай нуфузли беллашувлар ташкил этилади. Унда ер қуррагининг энг ёрқин теннис юлдузлари қатнашади.

Таъкидлаш жоизки, ATP-Tour туркумига кирувчи мусобақалар МДХ мамлакатларидан фақат Ўзбекистон ва Россияда ўтказилади. Бу ҳам республикамизда катта тенниснинг қай даражада тараққий этаётганидан далолат беради.

Ўтган қисқа фурсат ичида Президент кубоги нуфузи жиҳатидан ривожлан-

ган мамлакатлар — Япония, Мексика, Бельгия, Португалия, Бирлашган Араб Амирликлари, Руминия, Дания ва Янги Зеландияда ўтадиган турнирлар билан тенглашиб олди.

Олдинги йиллардаги мусобақаларда иштирок этган ATP-Tourнинг ижрочи директори Марк Майлс мухлисларга қарата шундай деган эди: «ATP-Tourнинг таркибий қисми бўлган Президент кубоги Ўзбекистон аҳолиси ва ушбу юртга гузал маскан меҳмонлари учун профессионал теннис олами эшикларини баралла очади. Бундан ташқари, турнир беллашувлари ATP-Tourнинг ESPN телевизион канали курсатувларини бешаши ҳам тайин. Мазкур канал курсатувлари Тинч океани ва Осиё қитъасидаги 98 миллиондан ортиқ томошабинлар учун энг юксак малакали теннис усталарининг Тошкентдаги ўзаро баҳсларини томоша қилиш имконини беради».

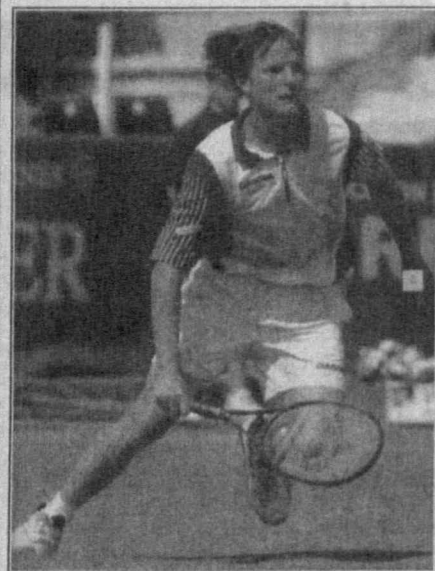
Дунё теннис таснифда тождорликка дэво қилаётган Евгений Кафельников, кучли ўнликдан ўрин олган Марк Россе, ажойиб галабалари билан мухассислар ақлини шошираётган Марат Сафинларнинг Президент кубогига ташриф буюраётгани ҳам ушбу турнирнинг нуфузи йилдан-йилга ошиб бораётганидан дарак беради.

Е. Кафельников 1974 йилда Сочи шаҳрида туғилган. Буйи 1 метру 90 сантиметр. Вазни 81 килограмм. Унг қўли билан ўйнайди. Галли, Нью-Хейвен (1997 йил), Аделаида, Прага, Франция очик чемпионати (1996), Милан, Санкт-Петербург, Гштаад, Лонг Айленд (1995) турнирларида гóлиб чиққан. Президент кубогининг ўтган йилги мусобақалари финалчиси.

Марк Россе 1970 йилда Женева шаҳрида туғилган. Ҳозирда Монте-Карло (Монако)да яшайди. Буйи 2 метру 1 сантиметр. Вазни 88 килограмм. Унг қўли билан ўйнайди. Антверпен (1997), Ницца, Галле (1995), Марсель, Лион (1994), Лонг Айленд, Москва (1993), Женева (1990) турнирларида гóлиб чиққан.

Озод РАЖАБОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНАДИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ

Кейинги пайтларда республикамизда таълим тизimini ривожлантириш юзасидан ҳам кўплаб ишлар амалга оширилмоқда. Бу борда, айниқса, юксак таълимнинг энг ҳажим тармақларидаги нуфузли олий ўқув юртлири билан ҳамкорлик масаласига катта аҳамият берилган. Зеро, уларда тулланган бой таълимчилар, илмдор инженирлардан боғаб бўлиш, ўзаро бори-келдиларини йўлга қўйиш фойдалан холи бўлмайди. Яқинда юрти-мизга АКШ, Канада, Буюк Британиядаги жаҳонга машҳур бир неча университетлар ректорлари раҳбарлигидаги меҳмонларнинг ташриф буюрилгани ҳам

шундай амалий ҳамкорликнинг далолидир. Аввало, ушбу университетлар ҳақида қисқача тўхталиб ўтайлик. Буюк Британиянинг Вестминстер университети 1838 йили Қироллик политехника олий ўқув юрти сифатида ташкил топган эди. Уз вақтида бу ерда Англия қироли-часи Елизавета II, Уэльс қироли, Буюк Британия бош вазири Тони Блэр сингари танкиди арбоблар ҳам маърузалар қилишган. Брунел университетида эса айни пайтда 12 минг нафар талаба тахсил олади. Университет ректори профессор Майкл Стерлинг таълиқ машинасозлик инженири сифати-да кўплаб илмий уюшмалар аъзо-си ҳисобланади.

Эътиборли жиҳати, мазкур университетлар билан мамлакатимиз олий ўқув юртлири ўртасида алоқалар тобора ривожланиб бораётти. Хусусан, Брунел университети республикамизда ташкил этилган бир неча янги академик лицейларни замонавий ўқув қуроллари ва техника воситалари билан таъминлашда яқиндан ёрдам бермоқда. Умуман, бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Уз навбатида, республика Олий ва урта махсус таълим вазирлигида меҳмонлар билан бўлиб ўтган учрашув чоғида бундай ҳамкорликларни янада кенгайтириш хусусида фикр алмашилди. Келажакда мана шу университетлар билан мамлакатимиз олий ўқув юртлири ўртасида илмий алоқалар, талабалар ва ўқитувчилар алмашишни йўлга қўйиш яхши самаралар бериши, шубҳасиз. Шу билан бирга, учрашув чоғида меҳмонлар мамлакатимизда амалга оширилган Қилрлар тайёрлаш миллий дастурига юқори баҳо беришиб, унга мувофиқ ташкил этилаётган касб-ҳunar коллежлари ва лицейларни замонавий ўқув-техника воситалари билан жиҳозлашда иштирок этиш истикболлари ҳақида ҳам тўхталиб ўтилди.

Фафур ШЕРМУҲАММАД, «Халқ сўзи» мухбири.

Advertisement for Intimus underwear, featuring images of products and text: 'intimus ГЕРМАНИЯ БУ МАЪЛУМОТЛАР ФАҚАТ СИЗ УЧУН! Чидамли ва ишончли ASIAN TECHNICAL COMPANY "TURON"'

Advertisement for Intimus underwear, featuring images of products and text: 'Жаҳон андозалари даражасидаги иш юртиш Уқув йўл-йўриқ Кафолат' and '0,8x12 мм 3,8 мм 3,8x40 мм 9x15 мм'

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

БАНК ХИЗМАТЛАРИНИНГ ЯНГИ ТУРИ БЎЛГАН ЗАМОНАВИЙ, ИШОНЧЛИ ТЎЛОВ ВОСИТАСИ — «АМЕРИКАН ЭКСПРЕСС» йўл чекларини ТАКЛИФ ЭТАДИ.

ЭНДИ ЧЕТ ЭЛДА ЮРГАНИНГИЗДА ПУЛ ОПЕРАЦИЯЛАРИ ЎТКАЗИШ ВА ҲИСОБИТОБ ҚИЛИШ АНЧА ҚУЛАЙ БЎЛАДИ. «АМЕРИКАН ЭКСПРЕСС» йўл чеклари бутун дунёда энг оммабоп тўлов воситаларидан бири ҳисобланади. БУ БЕЖИЗ ЭМАС:

- «Американ Экспресс» йўл чеклари бутун жаҳонда — аксарият банклар ва айирбошлаш пунктларида нақд пулга алмаштириб берилади. АКШ да эса бу чеклардан нақд пул ўрнида фойдаланишади; миллионлаб дўконлар, меҳмонхоналар, ресторанларда Сиз бевосита шундай чеклар билан ҳақ тўлашингиз мумкин; «Американ Экспресс» йўл чеклари — мuddатсиз. Сиз уларни кейинги гал чет элга боргунингизча сақлаб туришингиз мумкин; йўл чекларини сотиб олаётганингизда Сиз биттагина имзо билан ўзингизни хатардан холи қилиб олишингиз мумкин. Чекнинг чап юқори бурчагига имзо чекиб қўйинг, уни нақд пулга алмаштираётганингизда эса, пастки чап бурчакка имзо чекаси. Шунда дадил айтиш мумкинки, ўзингиздан бошқа ҳеч ким Сизнинг пулларингиздан фойдалана олмайди; чекларнинг яна бир афзаллиги бор. Агар «Американ Экспресс» йўл чекларини йўқотиб ёки ўғирлатиб қўйсангиз, Сиз қаерда бўлишингиздан қатъи назар, бу пулингизни 100 фоиз ўндириб олишингиз мумкин. Бунинг учун телефон орқали бир мартагина кўнғироқ қилиб, айрим маълумотларни хабар қилишингиз kifoya. Кейин яқин орадаги банкда, «Американ Экспресс» банкмати ёрдамида ёки фирманинг агентликларидан бирида Сизга йўқолган чеклар ўрнига янгисини беришади. Қўшимча афзалликлар: мабодо Сиз бошқа хужжатларингизни йўқотиб қўйсангиз, кредит карточкаларингиз бекор қилинса, шошилинч тиббий ёрдамга мухтож бўлиб қолсангиз, «Американ Экспресс»нинг бутун жаҳонда ишлаб турган 1700 агентлигидан ҳар бири Сизга ёрдам беради.

СИЗ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИНИНГ ИСТАЛГАН БЎЛИМИДА ЙЎЛ ЧЕКЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

САЁХАТДА ЯХШИ ДАМ ОЛИШИНГИЗНИ ВА АМАЛИЙ САФАРЛАРИНГИЗ ҚУЛАЙ ЎТИШИНИ ТИЛАЙМИЗ.

Table with 8 columns containing names and titles of various officials and their contact information.

Advertisement for 'Халқ сўзи' newspaper, including contact information, subscription rates, and office address: 'Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ'.